

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In quo tractatur de Ministro Sacramento Pœnitentiæ. Item de Sacramentis
Extrema Unctionis, & Ordinis

Bosco, Jean a

Lovanii, 1672

Concl. II. Nimia reservatio semper est illicita, subinde etiam invalida; v. g. si Episcopus tot casus reservet; ut Parochus munere suo fungi non possit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73429)

rium, & sibi ipsi soli immediatè subjiciendo, etiam in hoc puncto.

13.
Habeus potestatem reservandi, potest sibi unum, & alteri alterum casum reservare.

Ex dictis inferitur; eum, qui habet potestatem reservandi casus, posse unum casum sibi reservare, & alterum alteri, unum Decano, & alterum Archidiacono; hoc enim nihil aliud est, quàm huic committere Absolutionem ab hoc peccato, & isti Absolutionem ab altero peccato, in quo nulla apparet repugnantia, immo prudenter sic potest fieri, ut patet ex Trident. sess. 24. de Refor. cap. 6. ubi Episcopo & ejus Vicario, ad hoc specia-ter deputando, conceditur potestas absolvendi à quibuscumque casibus occultis, etiam Sedi Apostolicæ reservatis, exceptâ hæresi, quæ soli Episcopo reservatur, ibi: *Idem & in hæresi crimine in eodem foro conscientia eis tantum (Episcopis) non eorum Vicariis, sit permissum.* Et simili modo posset alia distributio fieri, si expediret.

Con. Trid.

Nonne Superior potest sibi ipsi reservare peccatum, & postea huic vel illi committere suam facultatem? Cur ergo à principio non possit culpam alteri reservare? Nam tunc unico actu duplicem illum effectum facit, scilicet reservationem respectu unius, & delegationem respectu alterius.

Quod intelligendum videtur, quando peccata illa essent in diversis personis, nam si essent in eadem, cum Confessio non possit dividi inter plures Confessarios; oportet quod ille, cui gravius peccatum reservatum est, haberet facultatem ad alia, vel certè recurrendum esset ad ipsum reservantem, atque ad eod perinde esset, ac si soli sibi reservasset Absolutionem in eo casu. Hæc ille.

Lugo.

14.
An qui potest à gravioribus reservatis absolvere, etiam possit à levioribus.

Addit Lugo supra n. 8. id intelligi debere, quando peccata illa essent in diversis personis: nam si essent in eadem, cum Confessio non possit dividi inter plures Confessarios; oportet quod ille, cui gravius peccatum reservatum est, haberet facultatem ad alia, vel certè recurrendum esset ad ipsum reservantem, atque ad eod perinde esset, ac si soli sibi reservasset Absolutionem in eo casu. Hæc ille.

An autem, qui habet potestatem absolvendi à gravioribus peccatis reservatis, habeat hoc ipso etiam potestatem absolvendi à minoribus, pendet ex voluntate reservantis, de qua nihil certi habetur, nisi quod ille, qui creditur sufficiens ad absolvendum à gravioribus peccatis, per se loquendo etiam sufficiens judicari possit & debeat, ad absolvendum à minoribus peccatis. Unde irrationabile videretur, per se loquendo, unam potestatem sine alia concedere, & ideo, nisi aliud constet de mente reservantis, existimo, eum, qui potest absolvere à gravioribus, etiam posse absolvere à levioribus, non tamen è converso. Igitur potestas reservandi casus ostensa est.

In usu potestatis reservandi casus prudentia & moderatio necessaria est.

Ceterùm in usu ejus prudentia & moderatio necessaria est, ne potius cedat in destructionem, quàm in ædificationem, cum tamen data sit in ædificationem, ut patet ex Trident. superiùs allegato: eo semper salvo, ut licet Superior in hoc aliquantulum excedat, non propterea ejus reservatio sit contemnenda, quia licet sit imprudens, non tamen ideo statim est nulla, ut jam edissero.

CONCLUSIO II.

Nimia reservatio semper est illicita, subinde etiam invalida; v. g. si Episcopus tot casus reservet, ut Parochus munere suo fungi non possit.

Prima pars est communis, & ratio patet; quia omnis potestas tam Pontificis, quàm aliorum Prælatorum secularium & Regularium, data est in ædificationem, & non in destructionem, teste Apost. 2. Cor. 13. v. 10. *Ideo hæc absens scribo, ut non presens durius agam, secundum potestatem, quam Dominus dedit mihi in ædificationem, & non in destructionem.* Et Rom. 13. v. 10. ait: *Omnis anima potestatis sublimioribus subdita sit: Non est enim potestas nisi à Deo: quæ autem (potestates) sunt, à Deo ordinata sunt.*

Et verò quis audeat dicere, Deum ordinasse aliquam potestatem in destructionem? Et quis ausit affirmare, nimiam reservationem non esse in destructionem? Quippe usum Sacramenti Confessionis, ex se satis difficilem, reddit difficiliorem, adedque nata est avertere peccatores ab usu Sacramenti, tam necessarij ad salutem, quod repugnat bono communi & saluti animarum, quam ex officio tenentur Prælati procurare. Igitur rationalis requiritur causa, ut reservatio sit licita. Ex quo patet, quæ sit nimia reservatio, scilicet, quæ sit absque rationali causa.

Si inferas; ergo etiam nimia reservatio semper est invalida, sicut dispensatio in lege aut voto sine rationabili causa. Negatur Consequ. & statim opponitur Innoc. III. cap. 16. de Regul. dicens: *Multa fieri prohibentur, quasi facta fuerint, obtinent roboris firmitatem.* Porro unum ex istis multis, videtur esse nimia reservatio, per se loquendo (quare addam illam particulam, patebit ex dicendis) quod sic probetur: Omnes accipiunt jurisdictionem à Pontifice mediata vel immediatè: sicut ergo à principio poterat Pontifex validè, quàmvis illicitè, nulli mortalium dare jurisdictionem absolvendi à peccatis, ita ut nemo posset validè absolvere, nisi ipse solus, sic etiam potuit dare jurisdictionem limitatam ad certos casus, & auferre jurisdictionem antea datam, vel illam limitare pro suo libito. Siquidem Pontifex manet semper Supremus Pastor, & potest oves pascere per seipsum si velit; ergo potest validè privare alios suâ jurisdictione in totum vel in partem, nisi aliquid aliud obstat.

Unde communiter non censetur concedere jurisdictionem per modum contractus, quasi hæc

Episcoporum
ram iugiter
dependet à
potestate
Pontificis.

hac cedat in dominium accipientis, sed cum iugi dependentia à suprema potestate, ut patet ex usu & praxi quotidiana, quâ limitat jurisdictionem Episcoporum, aliquas personas sibi immediatè subjiendo, & reservando certos casus, nullo unquam iudicante, illam exemptionem vel reservationem esse invalidam, estò subinde alii conquerantur de nimia exemptione aut reservatione.

Quid miramur? Jurisdictio quippe datur, non ita pro bono vel in commodum accipientis, quàm in commodum & utilitatem aliorum; ac proinde alii majorem habent causam querelæ, quàm illi, qui suâ jurisdictione prius habitâ privantur, aut quibus jurisdictionis ab initio negatur.

Confirmatur; quia ad effectum privativum, qualis est carentia jurisdictionis, sufficit, quòd causa non influat. Patet in lege, quæ non ponitur, vel posita non permanet, deficiente voluntate Legislatoris, licitè vel illicitè; quoniam voluntas Legislatoris est anima legis, sive est causa essentialis. Ergo similiter deficiente voluntate Pontificis, à qua essentialiter dependet jurisdictio, necessariò deficit jurisdictio, id est, non ponitur; vel si posita est, non permanet, sed aufertur.

Et vice versâ, quamdiu manet voluntas Pontificis, manet jurisdictio, estò jure merito deberet auferri, nisi aliunde subjectum fiat incapax; sicuti manet obligatio legis, si verè Superior non dispenset, estò dispensare debeat, & illicitè neget dispensationem, nisi aliunde lex fiat injusta. Et quoniam lex videtur fieri injusta, quando cum aliquibus sine causa dispensatur, ideo docent Multi, vel illam dispensationem non valere, vel legem hoc ipso ex toto esse abrogatam. Quod an verum sit, non est hujus loci disputare.

Sed dato, quòd Legislator non posset validè in propria lege dispensare sine causa, adhuc non sequitur, quòd Pontifex sine causa non possit validè auferre vel limitare jurisdictionem; quia cessat hic illa ratio, propter quam, ut dixi, aliqui Auctores docent, dispensationem in lege sine causa esse invalidam; cum illa ablatio vel limitatio non sit dispensatio in lege, sed potiùs debeat comparari abrogationi legis, quæ secundùm Omnes valet sine causa.

Unde etiam non valet argumentum à dispensatione in voto sine causa, ad reservationem casuum sine causa; quia obligatio voti non pendet à voluntate Pontificis, sicut dependet concessio jurisdictionis, ut nimis clarum est.

Nec dixeris; non valet Legislator ferre legem sine justa causa; ergo nec valet Pontifex negare aut limitare jurisdictionem sine justa causa. Negatur quippe Conseq. nam Antece-

dens intelligitur de lege obligante in conscientia ad aliquem actum, vel omissionem actus; illa autem negatio vel limitatio non est talis lex, sed potiùs, sicut antea dixi, comparari debet abrogationi legis.

Oritur quidem ex illa limitatione, seu non concessione, obligatio non absolvendi à peccatis, sed solum per accidens; nam talis obligatio per se oritur ex reverentia debita Sacramentis; quæ prohibet invalidè Sacramenta administrare, ut fieret in tali casu: illa ergo revocatio seu non concessio jurisdictionis solum est conditio aliqua, quâ posita nequit Sacerdos validè absolvere.

Non attingo hic, quod Suarez Disp. 29. Sect. 4. n. 6. adfert in confirmationem suæ & nostræ sententiæ; quia, inquit, in aliis actibus jurisdictionis semper est efficax actus Pontificis; ut in foro contentioso Ecclesiastico, si Pontifex ad se reservet cujusque causæ iudicium, valida est reservatio, etiamsi sine ulla alia ratione eam reservet, sed solum ex suprema potestate, ut constat ex cap. Ad nostram, de Appellationibus.

Omitto, inquam, hanc confirmationem, non quia vera sit quoad substantiam; sed quia in textu allegato nihil tale reperio. Subscribo verba textus, si forte doctior me hanc doctrinam, pro qua allegatur, possit exinde colligere: Ad nostram. Et infra: Quia verò remedium appellationis non ideo est inventum, ut alicui à Religionis & Ordinis observantia exorbitanti, debeat in sua nequitia patrocinium exhibere: Mandamus, quatenus, si quando quilibet subditorum tuorum ad remedium appellationis convolverit, non ideo minus eum iuxta tenorem mandati, quod in prædicta regula continetur, & institutionem Ordinis borrigas & castiges. Ita Alex. III. Abbati S. Petri. Sed nihil ad propositum nostrum.

Interim, sicut dixi, credo confirmationem veram esse per se loquendo, id est, nisi Pontifex per modum contractus alicui concessisset jurisdictionem in foro contentioso Ecclesiastico; nam talem jurisdictionem non posse sine causa validè revocari, uti nec alia privilegia, simili modo concessa, docet communis sententia in Tract. de Legibus. Et idem existimo dicendum de jurisdictione in foro sacramentali.

Quando autem Pontifex concedat illas jurisdictiones per modum contractus, nunc non attinet disputare, & ideo supersedeo. Hoc tantum dico, Pontificem non instituisse Episcopatus per modum alicujus contractus, & hinc etiam sine ulla causa posse validè, etsi illicitè, Episcopos ab officio deponere, aliquem eximere ab eorum jurisdictione, abrogare legem latam, impedire & irritare ferendam, vel aliquid præcipere contra præceptum Episcoporum &c. quod sufficienter constat tum ex usu, tum etiam, quia expedit bono communi ad impedienda & tollenda schismata.

21.
Quædam confirmatio communis doctrinæ ex Suarez.

Ad nostram de Appell.

que per se vera est.

22.
Pontifex non instituit Episcopos per modum alicujus contractus.

18.
Ad effectum privativum sufficit quòd causa non influat.

16.
Nimia servatio servationis impeditur.

19.
Non sequitur, Legislator non potest validè dispensare sine causa, ergo nec Papa auferre jurisdictionem.

20.
Obiectio.

Solutio.

Et ratio supra tacta est; quia licet Pontifex Episcopis communicet jurisdictionem suam, semper tamen manet proprius & Supremus Pastor & Iudex, à quo ceteri inferiores pendent, & potest si velit per seipsum curare oves suas, vel judicare causas earum. Ergo ad propositum nostrum, reservatio casuum, à Pontifice facta, per se loquendo nunquam est censenda irrita ipso jure, quamvis fortasse sine causa & imprudenter fieret.

Vix unquam potest esse certum reservationem fieri sine justa causa.

23. An reservatio reddatur invalida per nimiam multitudinem casuum. Suarez.

Accedat ad cumulum; quod vix unquam in particulari possit esse certum, reservationem fieri sine justa causa, sive reservationem esse nimiam; quia hæc causa non semper est gravitas peccati, sed aliæ multæ possunt esse in pectore Pontificis, quamvis à subditis ignorentur; ergo vix unquam potest aliqua ejus reservatio in particulari prudenter judicari nulla.

Quod si cum aliquibus DD. per nimiam reservationem intelligas nimiam multitudinem casuum reservatorum, hæc causa, inquit Suarez supra n. 7. nunquam potest esse practice sufficiens. Interrogo enim; an statim tota collectio nulla sit, ita ut jam nullus casus reservatus maneat valide, & hoc dici non potest probabiliter, tum quia decem casus v. g. possent valide reservari; ergo propter multiplicationem aliorum non fit statim invalida tota reservatio: tum etiam, quia hæc reservatio omnium non fit simul tota, sed paulatim: priores ergo reservationes validæ sunt: non ergo fiunt invalidæ solum, quia superaddantur aliæ.

Vel dicitur reservatio nulla quoad aliquos casus determinatos: & hoc etiam dici practice non potest, vel quia non est major ratio de his, quam de illis: vel certe, quia non potest homo designare, quantus sit ille numerus casuum reservatorum, quo impleto, reservationes, quæ postea adduntur, nullæ sunt. Hucusque Suarius.

24. Sententia Lugonis.

Respondet Lugo Disp. 20. n. 38. non reddi invalidam reservationem antea legitime factam; quia utile per inutile non vitiatur. Sicut si aliquis possit commutare decem vota, & iis commutatis, vellet iterum commutare alia decem, priorum commutatio non redderetur invalida, per invalidam commutationem posteriorum. Secus esset si simul commutaret viginti: tunc enim tota commutatio esset invalida, cum excederet facultatem, & non esset major ratio de his votis, quam de illis, ut manerent valide commutata. Quod idem dici posset, si unicâ reservatione Episcopus vellet plura peccata reservare ultra mensuram suæ potestatis: tunc enim tota reservatio esset irrita, cum non esset major ratio de his peccatis, quam de illis, ut reservata manerent.

Quod verò ille numerus, qui valide reservari potest, non possit à nobis certo designari, parùm refert: quia nec possumus certo

designare quantitatem pecuniæ vel tritici v. g. cujus furtum sit peccatum mortale. Sufficit ergo, posse scire in consulo aliquem terminum, ad quem non possit licite aut valide perveniri, licet non possimus metaphysicè designare terminum, ad quem possit perveniri & ultra quem non possit progredi. Hæc ille.

Satis bene; si nobis designaret aliquem terminum ad quem non possit perveniri: sed cum nullum talem designet, nec ab ullo hæcenus sit designatus; veluti à Multis est designatus terminus seu quantitas pecuniæ, cujus furtum sit peccatum mortale, liquet profecto, illud simile nimium claudicare. Quapropter existimo in praxi difficillimum esse, dicere Pontifici in hac materia: *Non plus ultra*; sive spectes reservationem validam sive licitam.

Idem existimat Lugo supra n. 32. de reservatione invalida Episcoporum. Si enim, inquit, comparemus peccata, & casus, quorum Absolutionem sibi reservarunt Summi Pontifices sive in corpore Juris, sive in Conciliis, sive in Bullis particularibus; absque proportionè excedant numerum peccatorum, quæ Episcopi sibi unquam reservarunt. Et tamen majus damnum timeri posset, in genere loquendo & ex natura rei, ex reservatione facta Summo Pontifici propter majorem ejus distantiam, & propter difficultiorem multo Absolutionem, quam ex reservatione Episcopali cum Episcopus facilius adiri posset à penitente, vel per seipsum, vel per Confessarium. Si ergo illa non æstimatur nimia reservatio respectu Summi Pontificis, non apparet quomodo possit practice judicari excessiva reservatio aliquorum peccatorum, quæ Episcopus sibi reservet. Ita Eminens.

Sed responderi posset; quia Summi Pontifices tam multos casus reservant, ideo reservationem Episcoporum facilius posse judicari nimiam; nam videtur sufficere ad Christiani populi disciplinam, reservatio Pontificia. Et quamvis ex natura rei majus damnum posset timeri ex reservatione Pontificis, per accidens tamen minus damnum causatur, propter multitudinem eorum, qui habent potestatem absolvendi à casibus reservatis Pontifici; & è contra majus damnum ex reservatione Episcopi, propter paucitatem eorum, qui habent potestatem absolvendi à casibus Episcopalis; si verum est, quod Regulares ex privilegio Pontificio non habeant illam potestatem, ut volunt Episcopi, de quo suo loco.

Hoc bene advertit Lugo supra n. 33. excessum reservationis non tam ex multitudine casuum reservatorum, quam ex eorum qualitate pensandum esse. Unde ut reservatio Episcopi censeatur nimia, non requiritur quod plures species peccatorum reservet, quam Papa; sed attendendum est ad eorum qualitatem. Nam casus Summo Pontifici reservati communitè

25. Sententia Auctoris.

26. Quid sententiam de reservatione invalida Episcoporum, Lugo.

28. Non est omnino certum quod ad reservationem Episcoporum non valeat potestatis.

29. Valere docet non valet. Con. 7.

27. Excessus reservationis non tam ex multitudine casuum reservatorum, quam ex eorum qualitate pensandum esse. Unde ut reservatio Episcopi censeatur nimia, non requiritur quod plures species peccatorum reservet, quam Papa; sed attendendum est ad eorum qualitatem. Nam casus Summo Pontifici reservati communitè

muniter loquendo sunt raro contingentes, & vix in mille paenitentibus invenies unum, qui in ejusmodi peccata incidit. Unde si Episcopus reservaret duo vel tria genera peccatorum, v. g. actus vel verba lasciva, omissionem Missae in die festo, furtum rei gravis; multo gravior esset haec reservatio, quam tota reservatio Pontificia; quia propter majorem frequentiam horum peccatorum, multo difficilius redderetur subditis Sacramentum Paenitentiae. Haec ille.

Addit: Sed neque ex reservatone alicujus peccati frequentis posset statim judicari excessiva reservatio Episcopi, cum videamus reservatam Pontifici quamlibet percussorem vel manum violentam in Religiosum aut Clericum quemlibet injectam, quod peccatum frequentissimum est. Ita Eminent.

Si Romae frequentissimum est, nescio, saltem in Belgio non est frequentissimum. Deinde si frequentissimum est, quomodo bene dicit idem Auctor eodem numero; vix in mille paenitentibus invenies unum, qui in ejusmodi peccata incidit?

Itaque de Episcopis res non est tam certa, id est, non est tam certum, quod nimia eorum reservatio valeat respectu Parochorum, & aliorum, qui habent ordinariam vel delegatam potestatem a Pontifice; quamquam rarissime judicanda sit & judicari possit nimia; quin etiam, quando manifeste foret nimia, adhuc probabilius valet; nisi tantus sit excessus, ut Parochus & alii nequeant moraliter loquendo fungi suis officiis, & satisfacere suae obligationi.

Dixi: *Respectu Parochorum* &c. quia respectu illorum, qui habent potestatem delegatam ab Episcopis, tam certo valet reservatio nimia Episcoporum, quam valet nimia reservatio Pontificis. Applicata rationes factas, & non repugnabis. De Parochis autem est major dubitatio; quia hoc pendet ex modo institutionis & dependentiae, quam ex voluntate Pontificis, jurisdictio Parochi habet ab Episcopo. De quo modo non satis videtur constare.

Et ideo Vasquez q. 91. a. 3. dub. 4. n. 4. docet absolute, talem reservationem non valere, non propter verba Trid. sess. 14. c. 7. *Neque dubitandum est &c. quin idem Episcopis omnibus in sua cuicunque Diocesi in aedificationem tamen, non in destructionem liceat*; quia eadem verba, ut superius vidimus, possent dici de Summo Pontifice; sed quia Parochi non habent suam jurisdictionem ab Episcopo, sed ex officio seu jure communi.

Sicut ergo sine causa, hoc est, sine demerito, non potest Episcopus auferre totam jurisdictionem, ita ut factum teneat; sic etiam neque illam coartare potest sine rationabili causa, ita ut factum teneat. Unde, inquit Vasquez, quando constaret de reservatone sine legitima causa, inferior Pastor sine consensu Superioris (id est

Episcopi) ex officio suo, quod de jure competit, posset absolvere ab illius reservatis: ita docet Sorus (4. dist. 18. q. 2. a. 5.) & bene; cum vero de abusu Superioris non constat, semper pro illo praesumendum est. Ita Valquez. Sed, sicut dixi, totum dependet a voluntate Pontificis, quam haecenus non satis declaravit.

Profecto nemo docet, Episcopum posse pro libito valide deponere seu private Parochum suo officio, quod a Pontifice accepit; sed solum ex causa propter ineptitudinem, vel in poenam; ergo nec poterit pro libito suo auferre illi jurisdictionem necessariam ad exercendum suum officium: nam auferre talem jurisdictionem; perinde videtur se habere, ac si auferretur officium, cum auferatur id, quod necessarium est ad Parochi officium exercendum.

Quando ergo reservatio casuum tanta esset, ut moraliter loquendo, videretur non manere ille Parochus simpliciter, quia propter notabilem diminutionem & limitationem potestatis, non videretur jam moraliter idem officium; cum officium Parochi constituitur per potestatem ad tales & tales actus exercendos, consequens est, ut facta mutatione notabili in ejusmodi potestate, censeretur facta moralis mutatio in ipso officio: quare sicut Episcopus non potest pro libito auferre illud officium; sic nec poterit sine causa illud ita mutare aut diminueri; ut jam non censetur moraliter perseverare illud officium, sed aliud diversum. Ita Eminent. sup. n. 37. ubi docet nostram Conclusionem.

Suarez autem quamvis hanc sententiam existimet speculative probabilem, equidem contrariam tamquam probabilioris & securioris amplectitur: nam, inquit, semper Episcopus manet ita Superior, ut possit causam aliquam sibi reservare; & quamvis in conscientia teneatur id prudenter & ex causa facere, tamen si semel faciat, videtur magis expediens ad tollendas occasiones schismatis, & ad cavenda pericula animarum, ad quarum utilitatem omnis haec potestas ordinatur, expedire, inquam, ut reservatio semel facta rata & valida habeatur. Haec ille sup. n. 8.

Expedire plane, nisi tanta sit reservatio, ut moraliter auferat ipsum officium. Sicut autem non expedit, ut Episcopus pro libito suo possit Parochum valide privare suo officio, & alium substituere; ita etiam non expedit, ut reservatio nimia, per quam moraliter privatur Parochus suo officio, semel irrationabiliter facta, rata & valida habeatur.

Interim placet doctrina Suarii hoc sensu, ut in particulari loquendo nunquam reservatio Episcopi contemnatur tamquam nulla, sed quando aut nimia aut irrationabilis apparuerit, recurratur ad Superiorem, ut illi rei provideat.

Caveant autem Superiores, ne per reservatio-

30. Episcopus non potest pro libito auferre jurisdictionem a Pontifice.

Engl.

31. Oppositum tamquam probabilius amplectitur Suarez.

Responsio.

32. Episcopi

25. Sententia Auctoris.

26. Quod forte eundem de reservatione loquitur Episcopus, Lugo.

28. Non est omnino certum, quod nimia reservatio Episcopi valeat respectu Parochorum, &c.

29. Vasquez docet eam non valere. Conc. Trid.

27. Excessiva reservatio non potest esse, quia non potest auferre totam jurisdictionem, nisi sine causa.

graviter
peccant
contra cha-
ritatem ab-
utendo suâ
potestate.

tionem casuum, nimium onerosi sint subditis, vel exponant eos aliquibus periculis; quippe non habent hanc potestatem propter suum commodum, sed propter bonum ovium; ac proinde graviter peccabunt contra charitatem, abutendo suâ potestate. Sicut etiam male facerent, non delegando absolute hanc jurisdictionem ministris inferioribus cum eisdem in commodis ovium.

Præterea diligenter advigilent, ne postquam semel facta est delegatio, illius coarctatio aut revocatio, sine rationabili causa facta, cedat in infamiam ipsius delegati: nam ex hac parte posset esse illicita; quod præsertim continget, quando ad certum tempus commissio est facta, & ante illud elapsum revocatur.

33.
Bonum
esset si ca-
sus reservati
in concio-
nibus pro-
ponerentur.

Hinc non abs re foret, si populo in concionibus proponerentur casus reservati in singulis Diœcesibus; etiam signo aliquo notificarentur Confessarii, habentes jurisdictionem absolventi ab illis, ne conjiciantur pœnitentes in continuum periculum dimissionis absque Absolutione, & ita cogantur apud alium repetere Confessiones suas, quas cum tanta difficultate elicerunt, ut periculum sit, non amplius, nisi forte in morte, ea confitendi, tantâ quippe vercundia aliqua personæ retinentur. Nonne in Religionibus publicantur casus reservati? Publicantur etiam illi, qui habent potestatem absolventi à reservatis? Quidni ergo idem fieri debeat & debeat in Diœcesibus? Præsertim si Regulares, quibus maxima pars populi confitetur, non habeant ex privilegio Pontificio potestatem absolventi à casibus Episcopis reservatis, de quo Sect. sequenti Concluf. 12.

In hoc Episcopatu Mechliniensi, inquit quidam Auctor, casus reservati Episcopo sunt hi tres: homicidium, incestus & sacrilegium, qui tamen in procuratione abortus, & sacrilega luxuria ita frequentes sunt, ut nisi Mendicantes, quibus plerique confitentur, potestatem habeant absolventi, opus sit tam frequenti remissione sine impertita Absolutione, ut multi per annos plures non sint reconfessuri.

Quidquid sit de veritate hujus dicti, quam hic non examino, planè judico conveniens, si non necessarium, quòd populo innotescant casus reservati; quin etiam Confessarii, qui habent potestatem ab illis absolventi, ad evitandum prædictum incommodum, quod, salvo meliori, satis magnum nobis apparet.

Cæterùm Pontifex Romanus summopere curavit, ne Prælati Regulares excederent in reservatione casuum, ut patet ex quadam Constitutione Clement. VIII. supra memorata, quam uberius expono Concluf. sequenti, quæ talis est.

CONCLUSIO III.

Prælati Regularis, sine Capitulo Generali vel Provinciali, solum undecim casus potest, non debet, reservare; foret neque pluribus censuram reservatam apponere. Licet tamen determinat certas pœnitentias pro quibusdam gravioribus peccatis, à Confessariis imponendas. Caveat autem, ne Confessiones subditorum audiat, nisi quando aliquod peccatum reservatum admiserint, aut ipsimet subditi sponte, ac proprio motu id petierint ab eo. Si negaverit potestatem reservatorum in casu particulari, poterit Confessarius pro illa vice absolvere, si judicet debere concedi.

Hæc Conclusio præter istam partem: *Foret neque pluribus censuram reservatam apponere, tantum indiget relatione Constitutionis Clement. VIII. quæ sic incipit: Sanctissimus Dominus noster, qui iam pridem perpenderit, ac re ipsâ comperit, quòd reservatio facultatis absolventi Religiosos pœnitentes à peccatis quibusdam gravioribus, nisi Superiores admodum prudenter ac moderate illi utantur, nonnullos infirmiores, qui interdum Superiori suo conscientia maculas detegere formidant, adducere posset in æterna damnationis periculum & spiritualis remedii desperationem. Ecce ratio motiva Pontificis. Sequitur §. 1. Constitutionis.*

Ideo ut huic malo Sanctitas sua opportunè prospiceret, decrevit, ut nemo ex Regularium Superioribus peccatorum Absolutiones sibi reservet, exceptis illis, quæ sequuntur, aut omnibus, aut eorum aliquot, prout subditorum utilitati expedire prudenter in Domino judicaverint.

1. Veneficia, Incantationes, Sortilegia, 2. Apostasia à Religione sive habitu dimisso, sive resento, quando eò pervenerit, ut extra septa Monasterii seu Conventus fiat egressio nocturna, ac factiva e Monasterio seu Conventu egressio, etiam non animo apostatandi facta. 3. Proprietas contra votum paupertatis, quæ sit peccatum mortale. Iuramentum falsum in iudicio regulari seu legitimo. 4. Procuratio, auxilium, seu consilium ad abortum faciendum post animam